

УЧЕЊЕ О ПОСЛУ, А НЕ УЧЕЊЕ ДА СЕ ОБАВЉА ПОСАО¹

Иако нису подједнако важни као остале врсте учења кроз рад, вреди поменути и програме који настоје да ученике науче о послу. Они имају више назива: радно искуство, учење кроз праћење рада запослених, посете предузећима и сл. Они обично:

- подразумевају провођење веома кратког времена на радном месту;
- само су мали део програма школе или колеџа: рецимо, они могу бити део једног предмета или део програма каријерног вођења уместо да су саставни део целокупног образовног програма.

ПРЕДНОСТИ И МАНЕ ПРОГРАМА КОЈИ УЧЕНИКЕ УЧЕ О ПОСЛУ

Предности
<ul style="list-style-type: none">▪ Могу помоћи ученицима да направе бољи избор у смислу професионалне оријентације.▪ Могу помоћи ученицима да изаберу бољи програм стручног образовања.▪ Лакше се организују и спроводе него друге врсте програма учења кроз рад.▪ Могу побољшати квалитет и релевантност образовних програма.▪ Могу мотивисати ученике и усмерити их тако што ће им показати какву проходност имају после школовања.▪ Мало ремете распоред часова у средњој школи или колеџу, а у неким случајевима могу се организовати тако да их ученици похађају у слободно време.
Мане
Прилично су ограничени у смислу онога што настоје да постигну у односу на остале врсте програма учења кроз рад.

Учење о послу може унапредити прелазак из школе у радно окружење. У југоисточној Европи неки послодавци и локалне заједнице организују сајмове запошљавања или сличне манифестације. Према наводима, учешће послодаваца углавном је спонтано на локалном нивоу – рецимо, у бившој југословенској републици Македонији. Стимулишу га централна и локална удружења послодаваца и занатлија; забележен је изузетно снажан подстицај у Хрватској, а присутан је и у Албанији. У Србији, Национална служба запошљавања активно организује такве догађаје. У бившој југословенској републици Македонији, консултанти за професионалну оријентацију наглашавају значај ангажовања заједнице и успостављање веза између послодаваца и родитеља с циљем да се помогне ученицима. Чини се да је то представљало важан темељ за непосредно ангажовање послодаваца, родитеља и заједнице у пружању услуга професионалне оријентације у тој земљи. У Босни, фармацеутска компанија Босналијек, која запошљава највише дипломираних студената, шаље на факултет свој тим из сектора за

¹ Извод из публикације *Work-based Learning*, a handbook for policy makers and social partners in ETF partner countries, European Training Foundation, 2014

људске ресурсе да студентима представи компанију, а некима обезбеђује и стицање радног искуства с циљем да касније ангажује најперспективније студенте.

У Румунији, програм стажирања СТАРТ иницирала је група пословних удружења, амбасада и интернационалних компанија, а спроводи га организација Junior Achievement Romania. Програм је намењен студентима који су стекли високо образовање. Он има за циљ да олакша приступ тржишту рада кроз истраживање могућности запошљавања, стицање радног искуства у компанијама и развијање преносивих вештина. Пројекат је прво започет као пилот 2008. године. Од 2009. до 2011, 90 компанија је понудило 1400 места за стажирање. Више од 9500 студената из Румуније пријавило се за тај програм.